

També el bancs són empreses i comercialitzen productes. Ara que, amb bona part de raó, tothom en malparla perquè són inflexibles i no els interessa vendre crèdit (literalment, no se les creuen) a algunes empreses, també aquestes mateixes empreses haurien de preguntar-se si s'arriscarien a vendre productes a clients insolvents. Hi ha moltíssima demagògia en aquest assumpte. Moltes empreses van al banc a demanar «*diners per a poder pagar les nòmines*», diuen; poc després, declaren concurs de creditors, hi **empantanen** els treballadors i fugen amb els diners. Els bancs tenen apresa aquesta lliçó. Ni un banc és una ONG ni els empresaris uns morts de fam. Lluny estic de defensar els bancs. *Déu me'n guard!* En els darrers anys, bancs i financeres han llançat innovadors i arriscats productes hipotecaris, i n'han obtingut beneficis desorbitats gràcies a l'inflament, amb gasos tòxics, del mercat immobiliari i adjacents. Ara, sense moure's del lloc, també han fugit. Saben que no es poden queixar de l'aerofàgia i la diarrea financera, i menys encara de la morositat creixent, perquè són ells els primers culpables, si més no per la part que els toca, de no haver-hi establert mesures de control i vigilància interna. O és que havien ja planificat els riscos? *La banca no perd mai*, sol dir-se. Però no només ells són els responsables, ni de bon tros. Quin és, en els darrers anys, el treball que han fet les auditories internes o externes dels bancs i de les grans empreses? Carnestoltes de la modernització empresarial. On són les accions de l'exèrcit d'inspectors i supervisors que paguem a l'Estat? Inspectors d'Hisenda, de Treball, supervisors del mercat de valors, auditors concursals, jutges, fiscals... I com han treballat, quins han estat els tripijocs, martingales i negligències d'agents econòmics amb una evident responsabilitat civil? Governos estatal i autonòmic, ajuntaments, empreses, notaris, taxadors, agents de la propietat immobiliària, immobiliàries, gestories, assessories, sindicats...! Podria seguir. Després de la desfeta, la patronal reclama ara, amb una pocavergonya que frega la delinqüència, un abaratiment dels acomiadaments. **Flexibilització**, en diuen. La flexible pocavergonya. Una altra volta de rosca. Sembla que no tenen prou (mai no en tenen) amb el contorsionisme que han de fer ara els treballadors per a no perdre el lloc de treball i plegar-se als sagrats designis de patrons, banquers i governants. Els flexibles sempre som els mateixos. Però haureu d'estar alerta, flexibilitzadors: anem camí de 4 milions d'aturats. La fam i el fred són inflexibles.